

Ἐκ τοῦ ρ. βουρλαίνω.

1) Μανία, τρέλλα Ἄνδρ. Ἡπ.—Λεξ. Πρω.Δημητρ.: *Εἶναι σ' τοῖς βοῦρλες του, μὴν τοῦ μιλᾶς Ἄνδρ.* Συνών. βουρλαῖδα, βούρλια 1, βούρλισμα 4, μούρλα. 2) Διστομίτις νόσος τῶν φυτοφάγων ζώων, ιδίως τῶν προβάτων, ὑπολαμβάνομένη κοινῶς ὡς μανία Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ά.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ. Συνών. ἀβδέλλα 2, β ἀβδέλλισμα 2, βουρλαμάρα, βούρλισμα 5, βοῦρλο 6, κλαπάτσα.

βουρλαῖδα ἡ, Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βούρλα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα.

Βούρλα 1, ὁ ἰδ.: Οὐλον βουρλαῖδα εἶσι.

βουρλαίνω Ἡπ.—Λεξ. Πρω.Δημητρ. βουρλαίνου Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μέσ. βουρλαίνουμι. Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βουρλίζω. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ συνών. μουρλαίνω, τρελλαίνω.

1) Τρελλαίνω Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)—Λεξ. Πρω.Δημητρ.: *Μὴ βούρλαν' οὐ ζουρλὸς Ζαγόρ.* 2) Μεταφ. καταπονῶ, κατατρύχω, ἐξαντλῶ Ἡπ.: *Μ' ἐβούρλανε τὸ κεφάλι* (ἔχω ἰσχυρὰν κεφαλαλγίαν). Βουρλάθηκα ἀπὸ τὸ κεφάλι (ὁμοίως)

3) Μέσ. παθαίνω ἀπὸ τὴν διστομίτιδα νόσον τῶν προβάτων Ἡπ. Μακεδ. (Βλάστ.)

βουρλάκι τό, πολλαχ. βουρλάτσι Μεγίστ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοῦρλο διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.

1) Μικρὸν βοῦρλον πολλαχ. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουρλάκια τά, καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Πύλ.) 2) Μικρὸς πλόκαμος Μεγίστ.

βουρλαμάρα ἡ, Ἡπ. Θεσσ. (Καλαμπάκ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βουρλός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -αμάρα.

Βούρλα 2, ὁ ἰδ.

βουρλάνεμος ὁ, Κέρκ. (Κάτω Γαρουν.) βουρλάνεμος Κύπρ. Ρόδ. βρουλ-λάνεμος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βουρλός, δι' ὃ ἰδ. βοῦρλος, καὶ τοῦ οὐσ. ἄνεμος. Ὁ τύπ. βρουλάνεμος καὶ παρὰ Δουκ. ἐν λ. βρουλόν).

Ἰσχυρός, θυελλώδης ἄνεμος, καταιγὶς ἐνθ. ἄν.: Ἄσμ.

Ἄνεμε, βουρλάνεμε, μὴ μὲ πειράξης τόσο

Κύπρ. Συνών. ἀνεμοστρόβιλος. Πβ. τρελλόκαιρος.

βουρλεᾶ ἡ, πολλαχ. βουρλεᾶ Εὐβ. (Κουρούν.) βουρλεᾶ Θράκ. (Φανάρ.) Κάρπ. Κίμωλ. Κρήτ. (Μονοφάτο. κ.ά.) Κύθν. Μεγίστ. Νάξ. (Κορών.) Πελοπν. (Ἄργ. Ἀρχαδ. Καλάβρυτ. Λεῦκτρ.) Ρόδ. Σέριφ. Στερελλ. (Ἀράχ.) Σύμ. Τήλ. κ.ά. βρουλ-λὰ Κάρπ. βουρλεᾶ Θήρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Τζετ.) Μακεδ. (Καταφύγ. Πάγγ. Χαλκιδ. κ.ά.) Πελοπν. (Ἡλ.) βρουλλεᾶ Ἀμοργ. (Ἡράκλ.) βρουλγεᾶ Ρόδ. βρουλλεᾶ Ἰκαρ. Δ.Κρήτ. βρουλλία Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) βουλλεᾶ Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρλο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εᾶ.

1) Τὸ φυτὸν βοῦρλο, ὁ ἰδ., πολλαχ.: *Κρύφτηκα σὲ μιὰ βουρλεᾶ.* Σ τὰ ὑγρά μέρη φυτρώνουν βουρλεᾶς πολλαχ. Ἐκαμα πολλὰ ἔξοδα γιὰ νὰ ἡμερώσω τὸ λιβάδι, ποῦ ἦτο γεμάτο ἀπὸ βουρλεᾶς Πάρ. Πῆγε γῦρο'ς τοῖς βουρλεᾶς καὶ τὴ γύρευε, δὲν τὴν εἶδε, νεράιδα ἦτανε κ' ἔφυγε (ἐκ παρ. αὐθ.) Θράκ. (Φανάρ.) ἢ Γνωμ.

Ὁπου δῆς βουρλεᾶ καὶ βάτο, | κάτεχε νερὸ 'ποκάτω Κρήτ. ἢ Αἰνιγμ. Ἀσπρο ἄλογο'ς τὴ βρουλλεᾶ δεμένο (ὁ τυ-

ρὸς κατὰ τὴν πῆξιν του εἰς τὸ καλάθι) Κάρπ. Τήλ. β) Πολλὰ ὁμοῦ βοῦρλα Δαρδαν. Ζάκ. Κεφαλλ. κ.ά.—Λεξ. Αἰν. Βυζ. 2) Τὸ φυτὸν σπάρτον τὸ βρουλλοειδὲς (*spartium junceum*) τῆς τάξεως τῶν βρουλλωδῶν (*juncaceae*) Ἰκαρ.—Α.Σακελλ. Ἐγγειρ. Ἀρμενιστ. 564. 3) Τὸπος ὅπου φύονται βοῦρλα Εὐβ. (Κουρούν.) Θεσσ. (Ἀλ.μυρ.) Στερελλ. (Ἀράχ.): *Πάμι'ς τὴ βουρλεᾶ γιὰ κἄνα βοῦρλου Ἀράχ. Πῆγα τὰ ζ-ζᾶ'ς τὴ βουρλεᾶ νὰ βοσ-σῆσουνε Κουρούν.* Συνών. βουρλιδεᾶς. 4) Ἡ ἀπὸ τόπου, ὅπου φύονται τὰ βοῦρλα, ἀναδιδομένη κακοσμία Μεγίστ.: Φρ.

Ἀουμπρὸς βρωμεῖ βρουλλεᾶς | κὶ ἀουπίσω κατρουλεᾶς (ἐπὶ τῶν πολὺ ἀκαθάρτων). 5) Σχοινίον κατεσκευασμένον ἐκ βούρλων πολλαχ.: *Οἱ γαδάροι ἐσπάσανε τοῖς βουρλεᾶς τῶνε, μόνο κάμε τῶνε ἄλλες, γιὰτὶ θὰ φύουνε Νάξ.* (Γαλανᾶδ.) Ἐδεσεν τὸ βόιν μὲ τὴ βρουλλεᾶ Ρόδ. ἢ Ἄσμ.

Ἐχασα τὴ γαδάρα μου μὲ μιὰ βουρλεᾶ δεμένη Πελοπν. (Μάν.)

Κόρη, σαράντα δέπλες τὰ κάνεις τὰ μαλλιά,

κόψε τὴ μιὰ πλεξούδα, μάκρυνε τὴ βουρλεᾶ

Κρήτ. β) Σχοινίον σπάρτινον χρησιμεῖον ὡς προυμνήσιον εἰς τὰ πλοῖα πολλαχ. γ) Σχοινίον ἐκ κυπείρου Ἄνδρ. Εὐβ. (Πλατανιστ.) Κρήτ. (Κασιδ. κ.ά.) κ.ά.: Ἄσμ.

Ἐχάσα τὴν ἀγάπη μου μὲ μιὰ βουρλεᾶ δεμένη,

ὅποιος τὴ βρῇ νὰ τὴ χαρῇ, μόν' τὴ βουρλεᾶ νὰ φέρῃ

Κρήτ. 6) Πατήτρα τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ πλεκομένη μὲ βοῦρλα Κρήτ. (Κασιδ.) 7) Ὁρμαθὸς οἰωνδήποτε πραγμάτων περασμένων εἰς βοῦρλον ἢ καὶ εἰς σπάγγον πολλαχ.: *Μὴ βουρλεᾶ μανιτάρια - σῦκα - φλουριὰ - ψάρια κτ.*

8) Περιδέριαιον Θράκ. (Σαρεκκλ.): *Χουσῇ βουρλεᾶ μὲ φλουρεᾶ. Ἡ βουρλεᾶ τῆς χροναῖζει τὰ λαιμά της.*

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουρλεᾶ Ἄνδρ. (Κόρθ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀργολ. Λογκ.) Στερελλ. (Βοιωτ.) Βουρλεᾶ Εὐβ. (Κουρούν.) Βρουλλεᾶ Πελοπν. (Λακων.) Ρόδ. Χίος Βρουλλεᾶς Κρήτ. (Σέλιν.) Βουρλεᾶς Θήρ. Πελοπν. (Ἀνδρίτσ.) Σκόπ. Βριλλεᾶς Πελοπν. (Γορτυν.)

βουρλεᾶς ὁ, ἀμάρε. βρουλλεᾶς Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρλο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εᾶς.

Ποικιλία σίτου μὲ κάλαμον εὐθὺν ὡς τὸ βοῦρλον. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουρλεᾶς Πελοπν. (Ἀργολ. Ἀρχαδ. Λακων.) Βρουλλεᾶς Πελοπν. (Λακων.) Χίος Βουρλεᾶδες Ἡπ. (Ζαγόρ.)

βουρλένιος ἐπιθ. πολλαχ. βουρλένιους βόρ. ιδιῶμ. βρουλλένιος Κρήτ. (Μονοφάτο.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρλο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ βούρλων: Βουρλένια ψάθα. Βουρλένιο καλάθι - πανέρι κτ. πολλαχ. ἢ Φράσ. Τσακνένιος καὶ βουρλένιος (ἐπὶ ἰσχυροῦ) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) ἢ Ἄσμ.

Μωρὲ κακειὰ γυναῖκα, βουρλένια φορκαλεᾶ,

ποῦ τὰ καμώματά σου δὲν τὰ 'καμε καμμιὰ

ἀγν. τόπ. Συνών. βουρλίτικος.

βουρλί τό, Ἡπ. βρουλλί Μεγίστ. Ρόδ. βρουλλίν Μεγίστ. βρουλ-λιν Κύπρ. (Καρπασ. κ.ά.) Λυκ. (Λιβύσσ.) φρουλ-λιν Κύπρ. βουρλί Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) βούρλι Εὐβ. βρουλλ' Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βοῦρλο.

1) Κλώνος τοῦ φυτοῦ βούρλου Ἡπ.: Ἄσμ.

"Εφκειας' αλέτρι από ουκρά και το ζυγό από δάφνη,
τή ζεύγα φκειάνει από βουρλί και το γυνί από φτηγάρι.

2) Είδος χόρτου ομοιάζον με πράσινον, το όποιον όταν τρώγουν τα πρόβατα, νοσούν Εύβ. 3) Όρμαθός Θράκ. (Αίν.): "Ενα θρούλλ' μαργαριτάρια. 4) Σχοινίον Κύπρ. Ρόδ. 5) Πλόκαμος Κύπρ. (Καρπασ. κ. ά.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ.: "Επ-πέσασιν ούλα τα μαλ-λιά μου τδαι "έν μου έμειναν να κάμω ένα βρουλ-λιν Κύπρ. Τα βρουλλιά της κεφαλής Μεγίστ. Συνών. ιδ. έν λ. βουρλίδα 2. 6) "Υπό τον τύπ. βρουλ-λιά της νύφ-φης, είδος άγριοσελίνου έδωδίου Κύπρ. (Καρπασ.) 7) Όξύ όργανον, λόγχη Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.).

"Η λ. και ως τοπων. κατά πληθ. Βρουλλιά Χίος (Καρδάμ. κ. ά.) Βρουλλία Κάμπ. Βουρλιά "Ανδρ.

βούρλια ή, "Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ά.) — Λεξ. Βλαστ. 402 βουρλιά Στερελλ. ("Αράχ.)

"Εκ του ρ. βουρλαίνω.

1) Βούρλια 1, δ ιδ., Λεξ. Βλαστ. ένθ' άν. 2) Μέρος όπου οι δαίμονες περνούν και βουρλίζουν τους διερχομένους ανθρώπους Στερελλ. ("Αράχ.): Σά σ' βαστάη, πέρν' άπ' τή βουρλιά 3) "Υπερβολική σπουδή "Ηπ. (Ζαγόρ.): "Εσπασι του λαέν' άπάνου 'ς τή βούρλια τ'. 4) Μωρία, ήλιθιότης "Ηπ.

βουρλιάζω "Ηπ. "Ιων. (Σμύρν.) Κρήτ. Λευκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.)—Λεξ. Αίν. Βλαστ. 311 Πρω. Δημητρ. βουρλιάζου "Ιμβρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Καλοσκ.) μπουρλιάζω Πελοπν. (Γέρμ. Δημητσάν. Μεγαλόπ. Μεσσ. Τριφυλ.) Προπ. ("Αρτάκ. Πάνορμ.) — Λεξ. Κομ. Κορ. "Ατ. 5,229 Μπριγκ. Πρω. μπουρλιάζου Μακεδ. (Καταφύγ.) μπουρλιάζω Πελοπν. (Γέρμ. Δημητσάν.) δουρλιάζω "Ανδρ. Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Ζάκ. "Ηπ. Θήρ. Θράκ. (Αίν. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Κεφαλλ. Κρήτ. (Σητ. κ. ά.) Κύθηρ. Μακεδ. (Γκιουβ.) Πελοπν. (Βασαρ. Καλάβρυτ. Καλάμ. Οίν.) Σέριφ. δουρλιάζου "Ιμβρ. Μακεδ. (Σέρρ. Χαλκιδ.) βρουλλιάζω Πελοπν. (Καλάβρυτ.) θρουλλιάζω Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) δουλλιάζω Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Κέρκ. βουρλιάω Πελοπν. ("Ηλ. Καλάβρυτ.)

"Εκ του ούσ. βουρλο. "Ο τύπ. μπουρλιάζω και παρά Σομ.

Α) 1) Περνώ τι εις βούρλον ή κλώνον σπάρτου ή και σπάγγον ή και νήμα, όρμαθίζω Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) "Ηπ. Θήρ. Θράκ. (Αίν. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) "Ιων. (Σμύρν.) Κεφαλλ. Κύθηρ. Λευκ. Μακεδ. (Καταφύγ. Σέρρ. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Γέρμ. Καλάβρυτ. Μάν. Τριφυλ.) Σέριφ. —Λεξ. Κορ. "Ατ. ένθ. άν. Βλαστ. ένθ' άν. "Ελευθερουδ. Πρω.Δημητρ.: Βουρλιάζω καπνό-σκα-ψάγια κτι. || Φρ. Τα δουρλιάζω (καλύπτω τας κακάς μου πράξεις διά ψευδών δικαιολογιών) Κύθηρ. "Εκειώς τσόν δουρλιάζει όλους (τους διαθέτει κατά βούλησιν ως υπερέχων αυτών κατά την ευφυϊαν, συνών. φράσ. τους περνά από του βελονιού την τρυπα) Κεφαλλ. Μου τα δουρλιασε και δεν τα είδα (νοείται τα κίβδηλα νομίσματα μου τα παρεισήγαγε δι' άπάτης) Ζάκ. Συνών. άρμαθιάζω 1, βουρλώνω 1.

2) Διαπερνώ δι' όξέος όργάνου, λογχίζω Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.): Τόν δουρλιασαμε μι του μουστράκ' (με την λόγχην). 3) Περνώ κλωστήν διά της όπτης της βελόνης Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Δημητσάν. Μάν. Μεγαλόπ.) —Λεξ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ.: Βούρλιασέ μου την κλωνά, γιατί δεν γλέπω Κεφαλλ. Συνών. ιδ. έν λ. βελονιάζω Α 1 β. 4) Περνώ τας κλωστας του στημονίου από τα μιτάρια "Ιμβρ. Μακεδ. (Γκιουβ.) Πελοπν. (Καλάμ.): Βουρ-

λιάζου τον διασίδ' "Ιμβρ. Βουρλιάζω τα μιτάρια 'ς το χτένι Γκιουβ. 5) Περνώ κλωστήν με το βουρλιαστήρι προς σύσφιξιν δύο μερών κλωρισμένων—Λεξ. Αίν. 6) Περνώ το κορδόνι από τας όπας του ύποδήματος Κεφαλλ. Πελοπν. —Λεξ. Πρω.: Βούρλιασε τα παπούτσια σου Κεφαλλ. Βουρλιάσου! αυτόθ. 7) Συσφίγγω ένδυμά τι, οϊον στηθόδεσμον περι το σώμά μου Κεφαλλ. β) Μέσ. ένδύομαι τι, φορώ Μακεδ. (Καταφύγ.) γ) Κλείω, μανδρίζω Μακεδ. (Καταφύγ.) 8) Δένω ή ράπτω προχείρως και χαλαρώς, ως διά βούρλων Κρήτ. (Σητ. κ. ά.) Πελοπν. (Βασαρ. Οίν.): "Εδουρλιάστηκε δα γιά την ώρα και δε θα χύση το χώμα Σητ. "Αμα τή βουρλιάσω τη σακκούλα, θα κάμωμε δουλειά αυτόθ. Τά' ραφες τα σακκιά;—Τα έδουρλιασα Βασαρ. Συνών. βουρλώνω 2. 9) Μαζεύω σχοινίον εις δέσμην Κρήτ.: Βουρλιάζω το σκοινί. 10) "Ως ναυτικός όρ. ύποστέλλω τα ιστία Θήρ.

Β) "Αμτβ. 1) Γίνομαι έλαστικός ως βούρλον Κρήτ.: Οί βρουβες έβουρλιασανε 'ς το τσιάλι (έγιναν δυσκολομάσητες). Συνών. λουρλιάζω, σκοινιάζω. 2) Μεταφ. στενοχωρούμαι, έννευρίζομαι ένεκα συνεχούς περιορισμού Στερελλ. (Καλοσκοπ.) Παθ. μετοχ. βουρλιασμένος, ό έχων τεταραγμένες τας φρένας, ό έν παραφορά διατελών "Ανδρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Πελοπν. (Πάτρ.): Είμαι πάλι βουρλιασμένος "Ανδρ. || Παροιμ. φρ. "Ο μουρλός τον βουρλιασμένο σαν τα μάτια του τον έχει (οί όμοιοι συμπαθούν αλλήλους) Πάτρ.

βούρλιασμα τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Καλοσκ. κ. ά.) μπούρλιασμα Πελοπν. (Καλάμ.) δουρλιασμα Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) "Ιμβρ. Κρήτ. (Σητ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

"Εκ του ρ. βουρλιάζω. "Ο τύπ. μπούρλιασμα και παρά Σομ.

1) Διαπέρασις πράγματός τινος εις βούρλον ή εις νήμα, όρμαθιασμός Θράκ. (Σαρεκκλ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) 2) Διαπέρασις δι' όξέος όργάνου, λογχισμός Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.)

3) Διαπέρασις των κλωστών του στημονίου διά των μιταρίων και διά του κτενίου Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) "Ιμβρ. Πελοπν. (Καλάμ.) Συνών. βελόνιασμα Α 2, μίτωμα.

4) Πρόχειρος και χαλαρά ως διά βούρλων ραφή, έπιδιόρθωσις πράγματός τινος Κρήτ. (Σητ.): Με το δουρλιασμ' από του "καμα θα βαστάξη να τσοϊ κουβαλήσωμε.

βουρλιαστήρα ή, άμάρτ. δουρλιαστήρα Κρήτ.

"Εκ του ρ. βουρλιάζω.

Χονδρή μεταλλίνη βελόνη, διά της όποιας διαπεράται το δέμα της βράκας και ούτω συσφίγγεται αυτη περι την όσφύν. Συνών. βελονιάστρα 2, βουρλιαστήρι 1, βρακοβουρλιάστρα, βρακοζωνιαστήρι, βρακοζωνιάστρα, βρακοζωνιστήρα, βρακοζωνίστρα, βρακοζωνολόγος, βρακοζωνόξυλο, βρακοπεραστής, βρακοπεράτης.

βουρλιαστήρι τό, Λεξ. Αίν. δουρλιαστήρι Κεφαλλ. άδρουλλιαστήρι Κρήτ.

"Εκ του ρ. βουρλιάζω.

1) Βουρλιαστήρα, δ ιδ., Κρήτ.—Λεξ. Αίν. 2) "Ο ίμάς των ύποδημάτων Κεφαλλ.: "Εκοπήκανε τα δουρλιαστήρια του παπουτσιού μου. Θέλω ένα ζευγάρι παπούτσια με δουρλιαστήρια.

βουρλιαστής ό, ένιαχ. μπουρλιαστής Πελοπν. (Κόκκιν.) μπουρλιαχτής Πελοπν. (Λογγ. Πυλ.) δουρλιαστής

